

Polska Agencja Prasowa Biznes

22.02.2018 17:15

Очікується, що трудова міграція з України у середньостроковій перспективі буде знижуватися – Сергій Ніколайчук, НБУ (інтерв'ю)

Трудова міграція з України залишатиметься високою ще 2-3 роки, але в середньостроковій перспективі почне знижуватися, прокоментував Сергій Ніколайчук, директор департаменту монетарної політики та економічного аналізу Національного банку України, польському інформаційному агентству PAP Biznes.

«Високий рівень еміграції, в тому числі в значній мірі до Польщі, є для нас серйозною причиною для занепокоєння. Саме тому цьому питанню було присвячено окремий розділ у нашому кварталному Інфляційному звіті», - сказав Сергій Ніколайчук.

«Оцінки кількості українців, які працюють за межами нашої країни, варіюються від 1,3 до 2,3 мільйона осіб, з яких близько 40 відсотків працюють в Польщі. Звичайно, не всі виїхали назавжди. Дехто працює протягом певного часу, а потім повертається додому», - додав він.

У листопаді 2017 року Яцек Котловський, заступник директора департаменту економічного аналізу центрального банку Польщі (NBP), сказав, що відповідно до оцінок NBP у найближчі роки чисельність мігрантів з України до Польщі становитиме близько 200-300 тис. осіб на рік.

«Дійсно, ми бачимо, що кількість людей, готових їхати на роботу за кордон, збільшується, і така оцінка є обґрунтованою та відповідає нашим очікуванням. Ми відзначаємо істотну різницю між рівнем заробітної плати в Україні та Польщі. Оплата є приблизно вищою в 3 рази і цю різницю не можна так швидко вирівняти», - прокоментував Сергій Ніколайчук.

«У короткостроковій перспективі ми прогнозуємо, що еміграція продовжить зростати, але в середньостроковій перспективі очікується певна конвергенція рівнів заробітної плати та продуктивності, що допоможе трохи заспокоїти ситуацію. Крім того, ми очікуємо покращення якості життя в Україні. У наступні 2-3 роки збільшення чисельності може бути значним, але ми очікуємо скорочення кількості мігрантів у середньостроковій перспективі», - додав він.

Представник НБУ зазначив, що протягом останніх п'яти років відбулися значні зміни в напрямках трудової міграції українців. У 2012 році понад 40 відсотків мігрантів працювали в Росії, а на Польщу припадало близько 15 відсотків. У 2017 році ситуація кардинально змінилася: у Польщі працювало майже 40 відсотків трудових мігрантів, а в Росії близько 25.

«Звичайно, змінам в напрямках трудової міграції українців сприяла низка факторів. Значно менше людей їдуть до Росії частково через більш жорсткі умови видачі віз і почасти через зростаюче небажання російських роботодавців з огляду на збройний конфлікт на сході», - сказав він.

«Польща, зі своєї сторони, послабила візові вимоги, і це, безумовно, призвело до збільшення масштабів міграції», - додав Сергій Ніколайчук.

Представник НБУ зазначив, що йому важко оцінити вплив скасування візового режиму з країнами ЄС у 2017 році на масштаби міграції.

«Скасування візових вимог для громадян України на території ЄС, напевно, сприяло в деякій мірі поживленню еміграції з України. Так я думаю, що дехто поїхав за кордон на деякий час, аби оцінити ситуацію і, можливо, пізніше отримати дозвіл на роботу», - сказав він.

«Однак мені важко оцінити масштаби можливої міграції з метою незаконного працевлаштування за кордоном, адже точна оцінка навряд чи можлива», - додав він.

Він зазначив, що війна на Донбасі продовжує впливати на міграційні процеси в Україні.

«Збройний конфлікт на сході країни безумовно вплинув на зростання міграції й надалі впливає на сприйняття людей», - сказав він.

«Видно, що змінилася модель виїзду до країн ЄС. Так, три роки тому основними мігрантами були жителі західної частини України, тоді як зараз значну частину складають жителі східної частини країни», - додав він.

Ніколайчук зазначив, що НБУ, ймовірно, недооцінює масштаби грошових переказів з Польщі в Україну. За підрахунками Національного банку Польщі в третьому кварталі 2017 року іноземці, що працюють в Польщі, перерахували за кордон 3,5 млрд злотих, що близько на 1,7 млрд злотих більше порівняно з попереднім роком. 91 відсоток від загальних переказів перераховано в Україну.

«Схоже, що протягом останніх трьох років ми недооцінювали перекази з Польщі в Україну, адже наш платіжний баланс ґрунтується головним чином на надходженнях через офіційні канали, тобто банки або компанії, які займаються переказом коштів», - сказав він.

«У зв'язку з тим, що багато працівників виїжджають до Польщі на короткий термін, вони повертаються в Україну досить часто та привозять з собою готівку. З огляду на це ми повинні оновити нашу методику розрахунку платіжного балансу», - додав він.

ПРОГАЛИНИ НА УКРАЇНСЬКОМУ РИНКУ ПРАЦІ

Ніколайчук зазначив, що еміграція породила прогалини на українському ринку праці.

«Тема мігрантів є для нас серйозною причиною для занепокоєння, адже в такому масштабі, який ми спостерігаємо наразі, це, безумовно, вплине на наш потенційний ВВП. Ми порахували, що за останні 2 роки міграція призвела до зменшення нашої робочої сили на 5-8%, хоч не на постійній основі, але все ж. Раніше ми оцінювали зменшення в 3-4%, тому перегляд оцінки є досить суттєвим», - сказав він.

«Вплив на потенційний ВВП є досить високим, особливо з огляду на те, що виїжджають найбільш продуктивні громадяни. Значна кількість - близько 70% - це чоловіки. У віковому розрізі близько 35% це емігранти до 30 років, і це стало тенденцією. Ще кілька років тому чисельність молодих емігрантів була значно нижчою», - додав Ніколайчук.

За словами представника НБУ, в найближчі роки очікується послаблення тиску через рівень оплати праці.

«Ми очікуємо подальше зниження рівня безробіття найближчим часом: заробітна плата в Україні зросла в номінальному виразі приблизно на 38%, а в реальному вимірі на 19%, що суттєво вплинуло на інфляцію. Остання прискорилася до близько 14%, а прямий вплив зростання заробітної плати на інфляцію оцінюється в 2-2.5 процентних пункти», - сказав Сергій Ніколайчук.

«Ми очікуємо, що в наступні роки тиск через рівень оплати праці дещо послабиться, але він все одно буде значним чинником, який впливає на інфляцію», - додав він.

Aleksander Pudłowski (PAP Biznes)